

den her omhandlede Bonus, lige saa lidt er det Kultusministerens Hensigt at gaa ind paa, at denne Paragraf i Loven af 1856 bliver hævet, medmindre der heds, om man saa vil, en Betaling derfor, eller man maa gaa ind paa den foreslaaede Ordning. Balget staar, set fra Skolefondenes Side, saaledes: Vil man opnaa den meget betydelige Vættelse i al Fremtid at blive fri for disse daarlige Forsikringer, imod at betale Bonus, eller vil man, for at befri Skolefondene for denne Udbetaling en Gang for alle, vil man for at undgaa det lade den beholde Nisfkoen, saa kan man det; men et af to vil ske. For at recapitulere det, er det altsaa Hensigten med dette Lovforslag at hde disse svagelige Skolelærere og deres Entsej, hvad Billighed maatte kræve, og lade denne Ydelse tilflyde dem fra deres respektive Forsikringsanstalter, nemlig Skolefondene, men saa paa den anden Side for Fremtiden at løse disse fra deres Forpligtelse, deres Lovlige Forpligtelse til at sikre de svagelige Skolelærere og deres Entsej Overlevelsesrente. Hermed har jeg fort, men jeg tror, temmelig tydeligt og klart viist det høje Ting, hvad Meningen er med dette Lovforslag, og saa maa jeg ganske rolig overlade til det høje Ting, hvad Vej man behager at gaa.

Ablefeldt-Laurvig: Jeg stal strafs udtale, at jeg agter at fraraade det høje Ting at stemme for § 5 og mulig vil tilraade at lade Sagen gaa i Udvalg. Jeg stiller mig i Opposition ligeoverfor den højtærede Kultusminister i denne Sag. Jeg vil tilføje, hvad jeg ogsaa tidligere har bemærket overfor en anden Minister, da jeg aldrig vil anerkende, at vi have en parlamentarisk Forfatning, antager jeg ikke, at det kan betragtes som et Angreb paa den ærede Kultusminister, som ganske viist er en Mand, som jeg staar nær i Partihenseende, at jeg er mod denne Lov. Jeg vil stemme mod Lovforslaget, fordi jeg ikke føler mig tiltalt deraf, og vil anbefale det høje Ting at gøre ligesaa; men jeg forudstikker, at det ikke kunde falde mig ind at lægge et Halmstraa i Bejen for den højtærede Minister, det er ikke derfor, jeg gør det. Jeg maa tilstaa, at jeg i den Retning, Loven vil gaa, har en noget anden Opfattelse end den meget ærede Minister. Han jagde rigtigt og forklarede for os Gangen i Forhandlingerne med Skoleraadet; men man maa huske paa, at ved Loven af 8de Marts 1856 blev det paalagt Skoleraadene at forsikre de Lærere, som ikke kunne forsikres i de egentlige Anstalter; det var en stærk

Tvang, som gennem Lovgivningen blev paalagt Skoleraadene; paa den Maade stilledes Skolelærerne ganske rigtigt ens med i det hele taget Embedsmænd. Da nu andre Embedsmænd fik Bonus, saa mente den højtærede Minister, at saa var det ogsaa rigtigt, at Skolelærerne fik Bonus, hvorfor skulde disse Mennesker ikke have det lige saa godt som andre; det var jo rigtigt, retfærdigt og human; men hvorfor skulde saa disse Lærere ikke have det lige saa godt af Statskassen som de andre saa det, nemlig gennem Livrenteanstalten? Det er naturligt, at naar Ministeren ønsker denne Understøttelse til Skolelærerne, bliver der taget derfra, hvor Regeringen har Maaten, nemlig fra Statskassen. Den ærede Minister siger, at Finansministeren sagde nej; men det er dog muligt, at den højtærede Finansminister kan lade sig bøje. Den højtærede Finansminister er i saa mange Henseender saa imødefommende overfor Embedsmændene, at det ikke er umuligt, at han om 1 eller 2 Aar kan lade Pengene gaa ud gennem Statskassen, hvor det ikke bliver saa byrdefuldt, som naar det stal gaa gennem Skoleraadene. Dernæst sagde den højtærede Minister, at han først havde spurgt Skoleraadene, men han fik fra alle Skoleraadene hele Landet over Svaret, Nej. Ja, Skoleraadene have svaret, Nej, de vilde ikke gaa videre end til at forsikre disse daarlige Liv, det vilde være til stort Tab for Skoleraadene, og de have jo ikke mange Penge. De fleste Medlemmer her ere jo enten Amtsradsmedlemmer eller Medlemmer af Skoleraadet. Vi vide jo, hvor vanskeligt det er, hver Gang vi skulle have 1 Kr. pr. Lønde Hartkorn, saa striges der derover, og enhver, som sidder i Amtsradet og Skoleraadet, veed jo, hvor økonomiske vi maa og bør være. Derfor er det naturligt, at Skoleraadene svarede tilbage til den ærede Minister: Vi ville ikke gaa ind paa den Ting, vi have ikke Raad dertil; men efter at det Spørgsmaal til Skoleraadene er besvaret saaledes, kommer Ministeren med en Lov og siger: Saa stal S. Havde det ikke været bedre, om den højtærede Minister først havde gentaget sit Spørgsmaal? Men det gjorde han ikke, han kom med sit Lovforslag, og jeg kan da sige paa egne og andres Vegne, at vi have følt os stødte over den Maade, hvorpaa den ærede Regering har behandlet Skoleraadene. Der er ingen Tvivl om, at det er smukt, at den højtærede Minister interesserer sig for Skolelærerne; det stal heller ikke underkendes, at det er en løn, human Følelse, jeg er vis paa, at, naar det høje Ting vilde